

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/37/2021
Identifikačné číslo spisu: 0020010112
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:0020010112.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného K. K. pre pokus zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 Tr. zák. k § 155 ods. 1 Tr. zák. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., o dovolaní obvineného K. K. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Marcela Mašana proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júna 2020, sp. zn. 6To/48/2020, na neverejnom zasadnutí konanom 26. apríla 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného K. K. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo 07. mája 2020 sp. zn. 8T/21/2020 bol obžalovaný K. K. uznaný za vinného z pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 Tr. zák. k § 155 ods. 1 Tr. zák. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

že dňa 17.10.2019 v čase okolo 18.25 h na chodníku pred K. barom na R. V. č. XX v K., sa po predchádzajúcej hádke navzájom napadli s S. Ž., ktorého udrel do oblasti hlavy, následkom čoho spadol S. Ž. na zem, kde ho ďalej fyzicky napádal s barovou stoličkou a potom ho nezisteným predmetom s úzkou a ostrou hranou porezal na krku, čím poškodenému S. Ž. podľa znaleckého posudku spôsobil zranenie reznú ranu prednej steny krku, s primeranou dobou liečby a dočasnej práceneschopnosti v trvaní 10 dní, pričom uvedený útok proti poškodenému S. Ž. smeroval na oblasť životne dôležitých orgánov, a to oblasť s anatomicou lokalizáciou hlavných krčných ciev a priedušnice s pažerákom a tohto konania sa dopustil aj napriek tomu, že rozhodnutím Okresného úradu Michalovce z 25.6.2019, sp. zn. OU-MI-OVVS-2019/009884, právoplatného dňa 24.7.2019 mu bola uložená pokuta vo výške 30,- eur za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d), e) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch,

Za to mu súd podľa § 155 ods. 1 za použitia § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho súd pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol zaviazaný nahradiť škodu spôsobenú poškodenému S. Ž. výške 202,60 eur za bolestné.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol zaviazaný nahradiť škodu spôsobenú poškodenej Sociálna poisťovňa, ul. 29. augusta 8, Bratislava, IČO: 30 807 484, vo výške 35,- eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol zaviazaný nahradiť škodu spôsobenú poškodenej Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Panónska cesta 2, Bratislava mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874, výške 486,14 eur.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol zaviazaný nahradiť škodu spôsobenú poškodenému Z., s.r.o., S. N. XXXX/X, K., IČO: XX XXX XXX, vo výške 81,46 eur.

Podľa § 288 ods. 2 T. por. poškodeného S. Ž. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti uvedenému rozsudku podal obvinený odvolanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 30. júna 2020, sp. zn. 6To/48/2020 odvolanie obvineného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu podal obvinený K. K. dovolacie prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Marcela Mašana z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h) a písm. i) Tr. por. Po zopakovaní priebehu doterajšieho konania uviedol, že súdy pri posudzovaní veci vychádzali z domnienok a skutkový stav si dotvárali sami na základe svojej fantázie, nakoľko nekorešponduje s výpoveďami a videozáznamami, ktoré priložil k svojmu dovolaniu. Pripomenul strany 11 - 12 odôvodnenia rozsudku okresného súdu. Na záznamoch je vidieť, ako svedok C. K. pracujúci ako barman opakovane vyvádza von poškodeného, ten strká do svedka a nakoniec sa vrátil do baru. Poškodený pritom uviedol, že obvinený bol viackrát vyvedený von barmanom pre nevhodné správanie, pričom súdy oboch stupňov si túto skutočnosť u svedka neoverili, ale nekriticky si osvojili celú výpoveď poškodeného, a to aj napriek jeho kriminálnej minulosti.

Dal do pozornosti odôvodnenie rozsudku okresného súdu, kde uviedol, že na videách č. 1768008801 a 1768008901 sa nachádzala neidentifikovateľná osoba. Avšak do momentu hlavného pojednávania sa vychádzalo z toho, že išlo o obvineného. Na hlavnom pojednávaní sa zistilo, že to nie je obvinený, ale neidentifikovateľná osoba, pričom sa následne súd nezaoberal možnosťou identifikácie neznámej osoby a konštatoval, že je to nejaký okoloidúci, ktorý sa pristavil po spáchaní skutku. Po technickom vyčistení videozáznamov je možné vidieť, že ide o poškodeného na základe reflexných prvkov na jeho oblečení v oblasti ramien, pričom kľáčiaca osoba, ktorú súd označoval za poškodeného, je v skutočnosti obvinený K. K., ktorého je možné identifikovať pomocou trička s krátkymi rukávami a krátkych nohavíc. Z uvedeného vyplýva, že súdy vychádzali hlavne z výpovedí svedka a poškodeného, ktoré sú pri konfrontácii s predloženými videozáznamami nepravdivé, a preto ustálený skutok sa stal inak a v inom čase, ako je uvedené v skutkovej vete rozsudku. Následne uviedol vlastnú analýzu videozáznamov č. 1768007301, 1768007401, 1768007501, 1768007601, 1768007701, 1768008601, 1768008701, 1768008801, 1768008901, 1768009001, 1768009101, 1768009201, 1768010001 a 1768010101.

Podľa jeho názoru poškodený nemohol utrpieť zranenie na krku tak, že kľáčal na zemi a on k nemu pristúpil odzadu alebo z boku, pretože je zjavné, že poškodený nikdy nebol kľáčiacim. Poškodený podľa videozáznamov nemal na sebe reflexnú vestu v čase spáchania skutku, a teda nie je zjavné, ako sa mohla dostať na ňu krv. Vestu odovzdal policii svedok C. K., ktorý uvádzal, že poškodený si vestu zložil

až po tom, keď zistil, že má ranu na krku z ktorej krvácal. Podľa videozáznamov sa svedkyňa U. T. vrátila k baru, pričom súd konštatoval, že pristúpila ku kľáčiacej osobe, kde mala skontrolovať údajné zranenie poškodeného. To považuje za fabuláciu, lebo z videa je zrejmé, že poškodený stojí pred vchodom do baru a kľáčiaca osoba je obvinený. Zo správania všetkých zúčastnených podľa videozáznamu nie je zrejmé, že by ktokoľvek z nich vykazoval známky zranenia, súčasne nebola toho času ešte zaznamenaná kaluž krvi. Tu je možné vidieť až na videozázname v čase od 18:34:57 hod., kedy tam už nebol prítomný obvinený, nakoľko podľa predchádzajúceho záznamu je vidieť, ako odchádza. Preto je podľa neho nelogické, aby sa po spáchaní skutku vrátil do baru, aby odovzdal mobil poškodenému. Skutok sa mohol stať najskôr v čase 18:27:46 hod., keď je možné vidieť ležať zraneného poškodeného. Svedok C. K. bol s ohľadom na krátkosť časového úseku celý čas prítomný, a teda podľa neho klamal, alebo sa skutok stal až po tom, čo z miesta činu odišiel obvinený, a teda on tento skutok spáchať nemohol.

Na základe uvedenej analýzy skutku je toho názoru, že súdy neaplikovali zásadu náležitého zistenia skutku bez dôvodných pochybností, nakoľko sa len odvolávali na výpoveď svedka C. K., ktorá je v rozpore s videozáznamami, pričom boli nedostatočne objasnené a vykonané, a teda v rozpore s § 1 Tr. por. Porušenie práva na obhajobu vidí v neidentifikovaní totožnosti osoby, ktorú pokladali za neznámeho, pričom toto požadovali v záverečnej reči a odvolaní obvineného. Tým, že súd neidentifikoval neznámu osobu a neodstránil rozpory výpovedí s kamerovými záznamami došlo podľa obvineného k ohýbaniu práva. V tomto prípade sa malo postupovať podľa zásady in dubio pro reo. Z odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nie je zrejmé, ako došlo k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu, pričom bol uvedený úmysel útoku vedeného na životne dôležité orgány. Podľa záverov znalca MUDr. S. T. bola rana spôsobená miernou až strednou intenzitou. Vzhľadom na jeho fyzické danosti a silu by pri úmyselnom a cielenom útoku spôsobil oveľa vážnejšie zranenie a to aj vzhľadom na to, že poškodený mal kľáčať a útok na krk mal byť vykonaný doteraz nezisteným predmetom. Preto považuje právnu kvalifikáciu za nesprávnu. Ďalej namietal kvalifikáciu skutku podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) a písm. e) Tr. zák., nakoľko súdy neskúmali možnosť využitia materiálne korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák., pričom mali urobiť ex offio v zmysle stanoviska trestnoprávneho kolégia 7/2017, a to najmä s poukazom na provokáciu obvineného, ako aj zastávania sa svedkyne U. T., voči ktorej sa poškodený správal nevhodne. Rovnako nie je známy následok, lebo znalecký posudok MUDr. S. T. a ani jeho výpoveď nepreukázali spôsobenie zranenia, ktoré mohlo byť spôsobené napadnutím a už vôbec nie za údajného použitia stoličky alebo zbrane. Stolička nie je vidieť na žiadnom zábere.

Pripomenul, že súd nezohľadnil poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. i) Tr. zák., keďže nebral do úvahy výpoveď svedkyne U. T., ktorá uviedla, že ju poškodený obťažoval, robil neslušné návrhy, provokoval obvineného a svedka. Obťažovanie tejto svedkyne potvrdila aj výpoveď svedkyne L. T., pričom z videozáznamu vidieť aj neodbytnosť poškodeného a dohováranie mu zo strany C. K.. Súčasne namietal priznanie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák., nakoľko trestný rozkaz Okresného súdu Michalovce z 28. septembra 2019 sp. zn. OT/190/2019 bol vydaný pre prečin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., a preto nevidí žiaden súvis s trestnými činmi podľa § 155 a § 364 Tr. zák. V rámci priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák. sa súdy podľa neho nevysporiadali s použitím materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. vo vzťahu k trestnému činu výtržníctva. Ak by súd uvedeným spôsobom posúdil priznanie priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, nedošlo by k navýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák.

Preto navrhol, aby súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na nové konanie a rozhodnutie.

V súlade s ustanovením § 376 Tr. por. prvostupňový súd dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce po stručnom uvedení priebehu konania, obsahu dovolania a citovania ustanovení spojených s dovolacími dôvodmi konštatoval, že dokazovanie bolo vykonané v súlade so zásadami trestného konania, skutkový stav bol zistený čo najúplnejšie, a preto sa nestotožňuje s tvrdeniami obvineného o dotvorení skutkového stavu. K predloženým videozáznamom pripomenul, že tieto nemôžu byť použité ako nový dôkaz v dovolacom konaní, keďže ide o skutkové okolnosti. Tie možno skúmať len v rámci obnovy konania, ako ďalšieho mimoriadneho opravného prostriedku.

Nestotožňuje sa s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. Pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmery správne prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následky, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery, možnosť jeho nápravy a dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby vo výmere 6 rokov bude dostatočné na prevýchovu obžalovaného a zároveň takýto trest bude preventívne pôsobiť aj na ostatných potenciálnych páchatel'ov takejto trestnej činnosti. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. k nepreukázaniu subjektívnej stránky trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. uviedol, že úlohou dovolania nie je revidovanie skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa, preto tento dovolací dôvod nemôže napĺňať skutočnosť, že v konaní nebola vykonaným dokazovaním preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Tá totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. V rámci kvalifikácie trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) a písm. e) Tr. zák. nebolo možné aplikovať materiálny korektív v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák., nakoľko skutok dosiahol vyšší než nepatrný stupeň závažnosti. Okrem toho dovolací súd nesmie meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku.

Posúdenie existencie alebo neexistencie poľahčujúcich a prítiažujúcich okolností je taktiež spojené s posúdením skutkového stavu veci. Nezhľadnenie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. i) Tr. zák. by bolo možné zohľadniť len v prípade ak by odsúdený konal za takých okolností, ktoré inak pri splnení zákonných podmienok vylučujú protiprávnosť činu, avšak páchatel' nesplní všetky stanovené podmienky. K priznaniu prítiažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák. uviedol, že súd síce môže pri rozhodovaní vzhľadom na charakter predošlého odsúdenia, najmä na povahu predchádzajúceho trestného činu a časový odstup od spáchania trestného činu dospieť k záveru, že predošlé odsúdenie je takej povahy, ktoré nemá vplyv na trestný čin, za ktorý ho odsudzuje a preto nebude na túto okolnosť prihliadať, najmä v prípadoch trestných činov rovnakej alebo obdobnej povahy, no v danom prípade na to splnené podmienky neboli. Podľa neho neobstojí argumentácia spojená s prítiažujúcou okolnosťou podľa § 37 písm. h) Tr. por., keďže bolo preukázané, že obvinený sa dopustil viacerých trestných činov.

Na základe uvedeného požadoval, aby najvyšší súd dovolanie v zmysle § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol, nakoľko neboli naplnené dovolacie dôvody.

Vyjadrenie okresnej prokuratúry bolo doručené ostatným stranám.

Obvinený prostredníctvom svojho obhajcu doručil dovolaciemu súdu vyjadrenie k vyjadreniu prokurátora, kde stručne zopakoval svoje tvrdenia o nezoberaní sa identifikáciou neznámej osoby, nedostatočnom zistení skutkového stavu, nesprávnom právnom posúdení, vytváraní skutkového deja súdom, rozporoch výpovedí s videozáznamami a použitie videozáznamov v upravenej forme. Videozáznamy nepovažujú za nový dôkaz, nakoľko boli v konaní pred okresným a krajským súdom použité, ale z dôvodu ich nízkej kvality mali nedostatočnú výpovednú hodnotu, čo sa obhajobe nepodarilo odstrániť. Tým došlo k ich nedostatočnému vykonaniu. Keďže ide o dôkazy použité v konaní, nie je podľa neho možné použiť ich v prípadnej obnove konania. Ďalej trval na svojich tvrdeniach spojených s prítiažujúcimi a poľahčujúcimi okolnosťami, nepreukázaniu úmyslu páchatel'a pri trestnom čine ublíženia na zdraví v spojení so zásadou in dubio pro reo, nesprávnym právnom posúdením skutku a nepreskúmaním možnosti aplikácie materiálneho korektívu. Nesúhlasí s názorom prokurátora o vylúčení preskúmania prítiažujúcich a poľahčujúcich okolností z dovolacieho prieskumu, keďže by to odporovalo účelu dovolacieho konania.

V poslednej časti konštatoval, že rozhodnutia oboch súdov trpia skutkovými aj právnymi vadami, znevýhodňujú obvineného, zasahujú do jeho práva na súdnu ochranu. Podľa jeho názoru súd po jeho žiadosti o dostatočné vykonanie dôkazu - videozáznamu sa ním nezoberal, čím porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

Vyjadrenie obvineného bolo zaslané ostatným stranám, pričom, títo sa k nemu nevyjadřili.

Následne prvostupňový súd doručil spis dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h) Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Tr. por. Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expresis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,

h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h) a písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné:

Zásadným porušením práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.] sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne ako aj vo

vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. Vzťahuje sa k najdôležitejšej fáze trestného konania - k dokazovaniu. Dokazovanie prebieha v štyroch etapách. Prvou je vyhľadávanie dôkazov, druhou ich zabezpečenie, treťou ich vykonávanie a poslednou etapou dokazovania je hodnotenie dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. sa týka predovšetkým tretej etapy dokazovania, t. j. vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá dokazovania (vyhľadávanie a zabezpečovanie), pretože dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou s výnimkou prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila [§ 119 ods. 4 (pozn. súdu: v zmysle aktuálne účinnej právnej úpravy ods. 5) Tr. por.], nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci.

Uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. prichádza do úvahy len v prípade, ak obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa. Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným. Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), prípadne zániku trestného činu (najmä § 87 Tr. zák.), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Tr. zák.), súhrnného trestu (§ 42 Tr. zák.) a pod. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený namietal dotváranie skutkového stavu súdom na základe vlastnej fabulácie bez dostatočného odôvodnenia a absenciu identifikácie neznámej osoby z videozáznamu.

K namietanému porušeniu práva na obhajobu je potrebné uviesť, že konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného

poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Z dikcie citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Tr. por.), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Tr. por.) [bližšie R 116/2014-I].

Odmietnutím vykonania navrhnutých dôkazov nedošlo k porušeniu práv obvineného, keďže medzi práva obvineného nepatrí vyhovieť všetkým návrhom na vykonanie dokazovania. Je na súdoch zvážiť, či navrhnutý dôkaz považujú za relevantný na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Ak dospejú k negatívnemu výsledku, sú povinné rozhodnúť o odmietnutí dôkazu.

Obdobný názor zastáva aj ústavný súd. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie ústavného súdu z 31. augusta 2004, SP. zn. IV. ÚS 252/04). Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené (uznesenie ústavného súdu z 11. júla 2012, SP. zn. 11. Ús 258/2012).

Najvyšší súd zistil, že už súd prvého stupňa sa veľmi podrobne vysporiadal so svedeckými výpoveďami a získanými dôkazmi, pričom uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri ich vyhodnotení riadil, a to vrátane odstraňovania rozporov. Obvinený a jeho obhajca sa mali možnosť vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Z tohto dôvodu nie je možné námietku o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí akceptovať.

K namietaniu neidentifikovania neznámej osoby je potrebné pripomenúť, že obvinený na hlavnom pojednávaní pred okresným súd z 04. mája 2020 vo svojej záverečnej reči dal do pozornosti „ďalšiu piatu osobu,“ čím podľa neho bol priebeh spáchania skutku spochybnený. Dovolací súd však musí konštatovať, že súd prvého stupňa sa s touto námietkou vysporiadal na strane 13, keď ustálil, že ide o osobu, ktorá nijakým spôsobom nesúvisí s predmetným skutkom a mohlo ísť o náhodného okoloidúceho.

Vo svojom odvolaní síce namietal neidentifikovanie neznámej osoby, čím podľa neho boli spochybnené závery spojené so skutkom, avšak nenavrhol dodatočné vykonanie tohto dôkazu. Na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom rovnako nenavrhol vykonanie akéhokoľvek dôkazu za účelom identifikovania neznámej osoby.

Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (R 116/2014-III).

Na základe vyššie uvedeného dovolacej námietke podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nie je možné vyhovieť.

Pri uplatnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. namietal vykonanie videozáznamu nedostatočne, pričom jeho obsah je v rozpore s ustáleným skutkovým stavom. Súčasne predložil videozáznam, kde po technickom zásahu bola zvýšená kvalita.

Po preskúmaní spisu bolo zistené, že videozáznam ako dôkaz bol na hlavnom pojednávaní okresného súdu riadne vykonaný formou jeho prehratia, pričom obvinený a jeho obhajca sa k nemu vyjadrili. Nebolo zistené žiadne porušenie zákona pri vykonávaní tohto dôkazu.

Dovolací súd opätovne pripomína vyššie uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia R 116/2014-III.

Nakoľko vykonanie videozáznamu vo zvýšenej kvalite po jeho upravení obvinený, ani jeho obhajca nenavrholi, resp. tento upravený záznam súdu predložili až v rámci dovolacieho konania, nie je možné námietke o jeho nevykonaní, resp. nedostatočnom vykonaní vyhovieť.

Okrem uvedeného, je potrebné pripomenúť, že v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) za bodkočiarkou Tr. por., dovolací súd nie je oprávnený preskúmať a ani meniť zistený skutkový stav.

Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. nie je daný.

Vyslovenia naplnenia diktie § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. sa obvinený domáhal z dôvodu nezohľadnenia poľahčujúcich okolností a nepriznania priťažujúcich okolností, a tým uloženia neprimerane vysokého trestu.

Podľa dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., v prejednávanej veci taktiež uplatneného obvineným, dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Zo znenia citovaného ustanovenia vyplýva, že pre naplnenie tohto dovolacieho dôvodu sa vyžaduje, aby v prerokovanej veci bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa alebo bol trest uložený mimo rámca trestnej sadzby. Iné pochybenie spočívajúce v nesprávnom vyhodnotení kritérií uvedených v § 34 až § 39 Trestného zákona a v dôsledku toho uloženie neprimerane prísneho (alebo naopak mierneho) trestu, nie je možné dovolaním vytykať prostredníctvom uvedeného dovolacieho dôvodu. Obvinený môže namietať len nezákonne uložený trest mimo hraníc trestnej sadzby, prípadne neprípustný trest, nie však voľnú úvahu súdu pri ukladaní trestu a hodnotenie svojej osoby, pokiaľ je trest uložený v rámci zákonom určenej trestnej sadzby.

Najprísnejšie trestným činom bol zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., za ktorý je ustanovená trestná sadzba 4 až 10 rokov. Nakoľko spáchal aj prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), písm. e) Tr. zák., súd správne postupoval uložením úhrnného trestu. Pri určení trestu odňatia slobody vo výmere skôr uvedenej trestnej sadzby, teda v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nemôže byť naplnený. Ako už totiž bolo uvedené, dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. možno rozhodnutie (úspešne) napadnúť, len ak bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. V posudzovanom prípade je však evidentné, že sa o takúto situáciu nejedná. Obvinenému bol uložený druh trestu, ktorý zákon umožňuje uložiť pre trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pričom tento mu bol uložený aj v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Z uvedeného je zrejmé, že obvinenému bol uložený trest v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe a takého druhu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nebol pre vyššie uvedené naplnený.

V rámci uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. namietal absenciu subjektívnej stránky trestného činu podľa § 155 Tr. zák. a neuplatnenia materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. pri trestnom čine podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), písm. e) Tr. zák.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Pre možnosť posudzovania podmienok nutnej obrany alebo putatívnej obrany, ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu v dovolacom konaní, by zistený skutok musel obsahovať skutkové okolnosti svedčiacie na možnosť konania obvineného v nutnej obrane alebo v putatívnej obrane. Za tejto situácie by bol dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. naplnený vtedy, ak by také okolnosti boli nesprávne právne vyhodnotené, t. j. ako nespĺňajúce kritériá uvedené v § 25 Tr. zák., hoci v skutočnosti by ich spĺňali. (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014 - II. a III.).

V prípade výhrad obvineného smerujúce k tomu, že súdy neprávne posúdili subjektívnu stránku trestného činu podľa § 155 Tr. zák. je potrebné uviesť, že posúdenie subjektívnej stránky je možné zaradiť pod preskúmanie skutkového stavu, čo v zmysle uvedeného v rámci dovolacieho konania nie je možné.

V každom prípade niet pochyb, že v skutkovej vete výrokovej časti dovolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je nepochybne a celkom jednoznačne vyjadrené, že obvinený začal konanie, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, a ktorého sa dopustil s úmyslom inému spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo a súčasne sa dopustil fyzicky na mieste verejne prístupnom výtržnosti najmä tým, že napadol iného, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom - so zbraňou. Uvedené vymedzenie samotného konania, a to vrátane špecifikovania jeho následku a príčinnej súvislosti medzi nimi, patrí spolu s ustálením konkrétnej formy zavinenia do okruhu skutkových (a nie právnych) zistení a záverov, ktoré sú z prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu vylúčené. Ich revízia v danom konaní preto neprichádza do úvahy. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd sa plne stotožňuje s právnou kvalifikáciou skutku súdmi prvého a druhého stupňa.

Ani aplikácia materiálneho korektívu uvedeného v § 10 ods. 2 Tr. zák. v posudzovanom prípade vzhľadom na okolnosti spáchania skutku, jeho spôsob, následok, zavinenie a pohnútku obvineného nič nezmenilo na správnosti a zákonnosti záveru, že konanie obvineného, t. j. že závažnosť jeho konania je vyššia ako nepatrná.

Len pre úplnosť musí najvyšší súd poukázať, že ostatné dovolateľom uplatnené námietky smerovali k polemike s názormi súdov nižšieho stupňa a tým aj k správnosti zistenia skutkového stavu. Ten by však bolo možné napádať jedine podľa § 371 ods. 3 Tr. por. prostredníctvom dovolania ministra spravodlivosti, ktorý však koná iba na podnet. Navyše hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvineného, nepatrí pod žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.